

DEKLERASYONÊ WEÇÎNAYÎŞAN PWK

Derheqê weçînayîşê 31ê Adara 2024î de helwesta Partîya Welatparêzanê Kurdistanî (PWK): Partîya Welatparêzanê Kurdistanî (PWK), weçînayîşê herêmi yê 31ê adara 2024î de, ma raya xo bîdi namzedanê welatperweran û demokratîkî ke deklasyonê xo yê weçînayîşî de ca dayo Kurdîstan de statuyo sîyasî, milî, cografîk û waştîşanê lezgînî yê mîletê kurdî. La cayo ke namzedanê ke tede nê xusûsiyetî çin ê ma do raya xo nêdi tu kesî.

-Deklerasyonê Weçînayîşan yê Partîya Welatparêzanê Kurdistanî (PWK)-

Partîya Welatparêzanê Kurdistanî (PWK), sîyasetê xo yê derheqê weçînayîşanê parlamentoyî û weçînayîşnê herêmiyan goreyê perspektîf û lazîmiya neteweyî û demokratîk yê têkoşînê azadîya Kurdistanî dîyar kena.

PWK, helbet ke, sîyasetê xo yê derheqê weçînayîşanê parlamentoyî û yê herêmi goreyê rastîya ke Kurdistanê Vakurî welatêko îşxalkerde û kolonî yo tesbît kena û bi hişmendîya neteweyî û demokratîk weçînayîşan sey yew platformê têkoşînî vîna.

Eşkera yo ke, bi taybetî, weçînayîşê herêmi fîrset û îmkân dano şarî ma ke bîşko bajar, qeza û beldeyanê xo, o bi destê xo îdare biko.

Gorayê amance, mîsyon û beşdarî hem weçînayîşê parlamento û weçînayîşê hereman û hem zî metodê rayîrberdişê parlamento û îdareyanê herêmi yewbînan ra cîya yê. Ney ra ganî ma nê her di platforman ser o cîya-cîya vînderî û sîyaset û stratejîyê xo seba her di weçînayîşan cîya-cîya bellî bikerî.

Semedo ka ma bîşkê sîyasetê xo yê derheqê weçînayîşan û mîsyonê parlamento û îdareyanê herêmiyan de bi hewayêko rast û realist bellî bikerî; ganî ma verê verkan meselê kurd û Kurdistanî terîf bikerî û goreyê ney terîfî sîyasetî xo û yew xerîtayê sîyasetê rayîrê çarekerdişî tesbît bikerî.

-Pîrsa Kurdistanî û Heqê Tayînkêrdîşê Qederê Mîletê Kurdî-

Mîletê kurdî, Rojhelatê Mîyanên û Rojhelatê Nêzdîyî de mîletanê tewr kewnarî ra yew mîlet o. Mîletê kurdî bi tarîx, zîwan, kultur, urf û adetanê xo tarîx de û ewro komelêko bîstîqar bîyo û grûbanê etnikan yê bînan reyde cayo ke tira Kurdîstan vajîyeno de ciwîyeno.

Kurdîstan sey kolonîyo mîyanneteweyî mabênê Tirkîye, Îran, Iraq û Sûrîye de ameyo îşxal, îlhaq û parekerdiş û no statuyê ey sey welatêko kolonî ewro zî dewam keno.

Mîletê kurdî bê îradeyê xo ameyo perçekerdiş, welatê ey ameyo îşxalkerdiş û rastê neheqîya tarîxî û mîyanneteweyîye ameyo.

Herçiqas wext, rayîr û metodê ci nîka ra bellî nêbo zî sey mîlet û welatî yewîya mîletê kurdî û yewîya Kurdistanî sey heqê tarîxî, meşrû û xozayî yê mîletê kurdî yo. Derheqê yewîya mîlet û welatî û rayîrê cardeşê neyî de mîletê kurdî kêmneteweyanê Kurdîstanî reyde bi îradeyê xo yê azadî do qerarê xo bido.

Pîrsa Kurd û Kurdîstanî eslê xo de pîrsa heqê tayînkêrdîşê qederê mîletê kurdî ya, bi vateyo bîn pîrsa dewletbîyayîşî ya. Partîya ma, dewletbîyayîşî (dewleteka federale, konfederale yan zî xosere) sey program û armancêko demerg û stratejîk vîna. No heq, wayîrê yew bîngêhê tarîxî û sîyasî yo. Ma na bawerîye de yê ke no waştîşo sereke yê mîletê kurdî û kurdîstanîyan o. Partîya ma sey armanco stratejîk çarekerdişê persa mîletê kurdî û kurdîstanîyan sey persa xelasîya welatîyeko kolonî, azadkerdişê mîleteko bîndest û pêameyeyê Kurdistanî û awankêrdîşê komelîyoke demokratîk û edaletin vîna.

Bi nê perspektîfî gama ke bîngêhê hemparîya seyyewbînan ya di mîletan û di welatan ser o şertê federasyon yan zî konfederasyonê dewleta di dewletine bîrîn ca, partîya ma do çareyanê winasîyan rê amade ba. Partîya ma goreyê rewşe û şertan, eke duştê amancanê xo yê stratejîkan nêbê, çareyanê muweqetan yê cîya-cîyayan rê zî amade ya.

-Tirkîya de Persa Kurdan-

Ewro bi milyonan kurdî metropolanê Tirkîya de ciwîyenî. Înan ra tayê bi seserran o ke uca de ciwîyenî, tayê rîyê teda û zulmê Dewleta Tirkîya, tayê semedê debara xo û persanê ekonomîkan, tayê zî semedê wendişî xo bar kerdo şîy metropolanê Tirkîya de ca biyê.

Partîya ma, metropolanê Tirkîya de têkoşînê kurdan yo semedê destvistişê heq û azadiyanê xo sey beşekê têkoşînê ma yê neteweyî û demokratîk û sey beşekê têkoşîn yê semedê azadî û demokrasi yê Tirkîya vînena. Têkoşînê kurdanê metropolanê Tirkîya yo semedê heqanê xo yê neteweyî, demokratîk, semedê demokrasi û seyyewbînîyîye, do semedê serkewtişê têkoşînê neteweyî û demokratîk yê Kurdîstanê zî bibo hetkarîyeka pîle. Şarê mayo ke mecbur mendo koçê metropolanê Tirkîya kerdo û şarê mayo ke verî ra û bi seserran o nê şaristanan de ciwîyeno, vera her tewir plan û lebatanê asîmîlasyonî yê dewlete, ganî her çiyî ra ver xo organize bikero, bi hişmendîya neteweyî ziwane xo yê dayîke, kultur û urf û adetane xo rê wayîr vejîyo û nê erjanê xo muhafaze bikero. Cayê ke nufusê kurdan tede zaf o, ganî îdareyê herêmî yê cayan de yew sîstemo winasî tetbîq bibo ke kurdî bieşkî xo îdare bikerî. Ganî nê heqî û heq û azadiyê bînî yê kurdan Qanûno Bingehîn û qanûnanê bînan de bêrîn garantîkerdiş. Partîya ma persa kurdê ke metropolanê Turkîya de ciwîyenî sey “Turkîya de Persa Kurdî” terîf kena.

-Rayîr û metodê têkoşînî û ittîfaqo milî û demokratîk-

Partîya ma, semedo ke bireso amancanê xo, teberê metodanê şîdetî de, goreyê rewşe û şertan bêtaetîya sîvîle zî tede her tewir rayîr, metod û wasitayanê meşrûîyan yê mucadeleyî yê eşkera, sîvîl, sîyasî û demokratîkan bi yew hewayo bi aheng pîya xebitnena.

Wezîfeyanê esasîyan yê partîya ma ra yew zî no yo: Kurdîstanê Vakurî de, caardişê pîyakarkerdiş û ittîfaqanê cîya-cîyayan yê sey yewîya sîyasî û rêxistinîye, hedefanê demderg û stratejîkan de yewîya hêzanê demokratîkanê neteweyî, derheqê waştîşanê acîlan de yewîya hêz û çalakîyan. Partîya ma nê sîyasetî seba xelasîya milî û azadbîyayîşî sey yew şertê verênî û sey garantîke vînena.

-Sîyasetê ma yo derheqê Parlamentoyê Tirkîya û weçînayîşê- parlamentoyî de-

Goreyê Qanûnê Bingehînî yê Dewleta Tirkîya ke înkâr, çînekerdiş û asîmîlasyonê milletê kurdî û kurdîstanîyan ser o ameyo ronayîş; goreyê qanûnê partîyan û weçînayîşan; goreyê sondê parlamenterîye; goreyê Nizamnameyê Parlamentoya Tirkîya; goreyê mewzuatê parlamentoyî ke ziwane kurdî sey “ziwanêko nenas” vîneno, do no parlamento bi nê şîklê xo nêşko persa milletê kurdî û kurdîstanîyan çare bikero; do nêşko demokrasi, azadî, seyyewbînîye û edaleteko rasteqîn zî bîyaro ca.

Partîya ma goreyê şert û mercanê demê weçînayîşan do sîyaset û helwesta xo bellî bikera. Goreyê şert, rewşe û konjonkturê demê weçînayîşan ma eşkenî beşdarî weçînayîşanê parlamentoyî bibî, la ma eşkenî weçînayîşan boykot zî bikerî. Na mesela de zî goreyê şert û mercanê demê weçînayîşan, beno ke çend alternatîfî bîrî ma ver. Ma eşkenî beşdarî weçînayîşanê parlamentoyî bibî û gama ke ma serkewî, o wext ya ma do sondê parlamenterîye nêwanî û nêşîrî parlamentoyî. Yan zî ma eşkenî parlamento de semedê heq û huqûqê milletê kurdî û waştîşanê acîlan yê şarê Kurdîstanî xebate bikerî û têkoşîn bidî.

Partîya ma, goreyê çarçeweya ke cor de ameya eşkera kerdene û ser bingeyo ke kurdî zî sey hetêk bîrî qebûlkerdiş do bi hetanê tewr hîra yê kurd û kurdîstanîyan de sîyaseto ke heq û huqûqê milletê kurdî û waştîşanê milletê kurdî yê seba azadî, neteweyî û demokratîkan bingeh bigîro, biramno.

-Weçînayîşê Herêmî û Îdareyê Herêmî-

Vakurê Kurdîstanî û Tirkîya de, roja 31ê adara 2024ê de, heme bajar, qeza û beldeyan de semedê weçînayîşê serekanê şaredariyan û encumenanê bajaran û mixtarîyetan do weçînayîşê herêmî bêrî kerdene.

Gama ke ma weçînayîşanê herêmîyan û îdareyanê herêmîyan ser o vîndenî, ganî ma sey welatêko îşxalkerde û kolonî rewşe û rastîya Kurdîstanê Vakurî bivênî, Qanûnê Bingehînî yê Turkîya, Qanûnê Weçînayîşî û yê Partîyan, Qanûnê Îdareyanê Herêmîyan û heme qanûn û huqûqê Dewleta Tirkîya hesab bikerî. Ganî ma bizanî ke Wezîrê Karê Zereyî eşkeno tay sebebana nişan bido û serekanê

şaredaran wazîfe ra bigero. Heto bîn ra ma bizanî ke walîyê bajarî eşkeno meclîsê ey bajarî yo weçînîte zî îdare bikero. Belê, ganî ma rewşe û qanûn û kerdanê vera demokrasî zî hesab bikerî. Her di weçînayîşanê peyênan de ma reyna dî ke Dewleta Tirkîya êdî Qanûnê Bingeyîni û huqûqo ke esto zî çîne hesabnena û serêkanê şaredaran wezîfe ra gena û herinda nînan de qeyyûman tayîn kena. No zî nîşan dano gama ke biwazo Dewleta Tirkîya eşkena îrade û tercihê weçînayoxan û qanûnanê xo yê ke estî zî çîne hesab û binpay bikera.

Torî heme astengîyan û problemanê Qanûnê Bingeyîni û ihtîmalê tayînkêrdîşê qeyyûman zî, helbet ke, weçînayîşê herêmî fîrset û îmkan danî şarê ma ke bajar, qeza û beldeyan xobixo îdare bikero. Neyra, partîya ma hîna zaf muhîmîye dana weçînayîşanê herêmîyan û bidestvistişê îdareyanê herêmîyan. Partîya ma, semedê îdareyanê herêmîyan bi beşdarîya heme hetanê komelî yew modelo nemerkezî (ademî merkezî), neteweyî û demokratîk pawena.

-Bîrên weçînayîşanê herêmîyan de ma namzetanê xo yê heman pîya tespît bikerî, ma bajarê xo pîya îdare bikerî!-

Ma sey PWK vanî ke, bîrên ma Kurdîstanê Vakurî de heme şaristan, qeza û beldeyan de namzetanê şaredarîyan û namzetanê meclîsanê şaredarîyan goreyê xususîyet û lazîmîya her bajar, qeza û beldeyan pîya tesbît bikerî. Wa partî, hereket û grubê sîyasî, dezgehê sîvîlî, dezgehê meslekî û komelkî, komeleyê mehêlî, sendîkayî, rîsipîyî, serekê beledîyan yê verênî, encumenê meclîsî beledîya yê verênî yê wayîrê tecrubeyî, perwerdekarî, akademîsyenî, pisporê îdareyê şaredarî, pisporê plan û dorûverî, tarîxzanî, zanayê kultur û zîwanî, huqûqnasî, ekonomîstî û sosyologî Platformê Weçînayîşî yê Herêmî de ca bigerî û bi yew mutabaqato milî û demokratîk pîya qerar bidî.

Nê platformê herêmî goreyê nê prensîp û hişmendîya ke derbarê îdareyanê herêmîyan de cêr de ma nîşan dayê, eşkenê verendamanê şaredarîyan tespît bikerî û mîyanê nê verendaman ra zî nemzeto/namzeta ke bieşko/bieşka şaredarî îdare bikero/bikera, biweçînî. Namzeto/namzeta heman gereka wîna bo/ba ke, derheqê ey/ayê de tu şaibe çîne bo, keseko/keseka naskerde, qebûlbar bo/ba. Ganî goreyê şert û rastîyanê taybetîyan yê her şaristanî û qeza yê etnîkî, dînî, mehzebî, komelkî, kulturî namzeto/namzeta ke şaredarîya demokratîke, heme heq û azadîyan rê hurmetkar û şaredarîya zafziwanî û zafkulturî qebl bikero/bikera. Ganî bi hewayeko akerde, şefaf, bêşaibe hetê merdîmanê yê bajarî ra bêro/bêra weçînîten, bibo/biba namzet/e.

Sîyasetê Dewleta Tirkîya yê tayînkêrdîşê qeyyûman û destronîyayîşê ser îradeyê şarî bi tu hewa nîno qebûlkêrdîş. Çunkî, tayînkêrdîşê qeyyûman alenen çîne hesabnayîşê îradeyê şarê nê bajarî yo. Helbet ke, heqê her partî esto ke bieşka bi serê xo beşdarê weçînayîşan biba. La rayîro rast o yo ke ronîştwanê her bajarî çarçeweya tewr hîra de bieşkî namzetanê xo pîya tespît bikerî.

Ganî programê xebate, prensîbê îdarekerdîşî yê namzedanê heman zî goreyê nê taybetmendî û kirîteranê ke cor de ameyî tespîtkerdîş û bi yew hewayo heman bêrî tespîtkerdîş.

Bi tesbîtkerdîşê namzedanê heman û bi pîya îdarekerdîşê bajarê ma eşkenî ewro ra bingehê xo îdarekerdîşê kurdan awan bikerî.

Bêguman, no perspektîfo ke ma bi şîra, "Bîrên Ma Namzedanê Xo Pîya Tesbît Bikerî, Ma Bajarê Xo Pîya Îdare Bikerî!" pêşnîyaz kenî, hetêk ra vera ihtîmalê ke Dewleta Tirkîya beledîyan ser o qeyyûman tayîn bikera zî do wazîfe û rolêko xurt û bi tesîr yê pawitişî bido destê şarê her bajarî. İhtîmalê ke qeyyûm şaredarîyan ser o bêro tayînkêrdîş de, potansîyelo tewr hîra yo sîvîl, sîyasî, meslekî, demokratîk, komelkî do namzedanê xo yê goreyê nê pêşnîyazîya ma, ser esasê çarçewayeka sîyasî û programê xebate ya bi hewayo heman bîrî kifşkerdîş, wayîr vejîyê. Dewleta Tirkîya zî sey nika do nêşka bi rehatî şaredarîyan ser o qeyyûman tayîn bikera.

-Ma Bajarê Metropolitanê Tirkîya de Platformanê Herêmîyan yê Kurdan Awan Bike-

Ma vanî, bîrên ma bajarê metropolitanê Tirkîya yê ke nufûso zêde yê kurdan tede ciwîyeno de Platformanê Herêmîyan yê Kurdan (sey Platformê Kurdanê Îstanbulî, Platformê Kurdanê Îzmîrî, Platformê Kurdanê Mersînî ûsêb.) awan bikerî.

Bajarê metropolitanê Tirkîya yê ke zêde nufusê Kurdan tede ciwîyeno de ma eşkenî bi beşdarîya dezgehê sîvîl, partî û grubanê sîyasî yê kurdan, temsîlkaranê cinî û ciwananê kurdan, karsaz û

grûbanê komelkî, dînî û mezhebîyan, kesayetanê qebûlbaran yê kurdan reyde platformanê herêmîyan awan bikerî.

Nê platformê herêmî derheqê ziwana û kulturê kurdan, heq û azadîyan, perwerde, sihet, piştîdayîş û wayîrvicîyayîşê yewbînan de bajarane metropolan de eşkenî wazîfe û rolê sey Organîzasyonê Temsîlê Kurdan hereket bikerî. Eşkenî demê weçînayîşan de sey hetê kurdan bi partîyanê sîyasî reyde pêvînayîşan bikerî, esasê qebûlkerdişê waştîşanê kurdan ser o eşkenî hetkarîyanê weçînayîşan bîyarî ca. Heto bîn ra eşkenî bi namzedanê xo zî beşdarî weçînayîşan bibî.

Platformê Herêmîyan yê Bajaranê Metropolitanê Tirkîya, helbet ke ganî tena semedê weçînayîşan kar nêkerî, nê platformî sey dezgehê bi tesîr û daîmî, eşkenî bajarane metropolan de wazîfe û rolê Organîzasyonê Temsîlê Kurdan bîyarî ca.

Demê weçînayîşê parlamentoyî û weçînayîşanê herêmîyan de û derheqê bedîlnayîşê qanûnê bingehînî de talebê acîlî yê mîletê kurdî

Partîya ma veng dana potansiyelo tewr hîra yê kurd û kurdistanîyan ke demê weçînayîşê parlamentoyî û weçînayîşanê herêmîyan de û derheqê bedîlnayîşê qanûnê bingehînî de ma nê talebanê acîlan yê mîletê kurdî ser o pîya xebate bikerî, ma yew helwesta hempar ramojni:

1-Ganî heme operasyonê eskerî, şer, şidet û çalakîyê çekdarî bîrî vîndernayîş. Ganî Dewleta Tirkîya bi derûdoro tewr hîra yo sîyasî, sîvîl, demokratîk yê komelê Kurdistanî de dîyalog dest pê bikera û semedê çarekerdişo sîyasî, sîvîl, demokratîk û aştiyane gaman bierza.

2-Ganî estbîyayîşê mîletê kurdî û perwerdeyîya bi ziwane kurdkî (kurmanckî, kirdkî-zazakî) bîrî qebûlkerdiş. Ganî ziwane kurdkî bibo ziwano resmî. Ganî no heq Qanûno Bingeyîn û heme qanûnanê Dewleta Tirkîya de bîrî garantîkerdiş û pawitiş.

3-Ganî heme asteng û qedexeyê ke vernîya azadîya fikrî, dînî û rêxistinî de estî bîrî wedaritiş. Qedexeyê ke nameyê Kurdistanî û nameyê partîyanê Kurdistanî ser o estî bîrî wedaritiş. Ganî nê heqî Qanûno Bingeyîn û heme qanûnanê Dewleta Tirkîya de bîrî garantîkerdiş û pawitiş.

4-Dewleta Tirkîya, ganî heme pêameyîşê ke Neteweyê Yewbîyayeyî (NY), welatanê Yewîya Ewropa (YE) de îmze kerdî û heme pêameyîşê mîyandewletîyan bîyara ca, heme şerhê xo yê ke pêameyîşan ser o ronayê wedaro.

5-Ganî heme nameyê dewe, bajar, nehîye û qezayan û yê cografîkan yê Kurdistanî ke bi tirkî ameyî bedîlnayîş sey orjînalê înan yê verênan, bi hewayo qanûnî peyser bîrî cidayîş.

6-Ganî heme kesî yê ke rîyê xebata xo ya sîyasî û semedê nuştîş û îfadekerdişê fikrê xo hepsan de yê bîrî veradayîş, dewayê nînan îptal bibî û peynîya nê muameleyê bêro û ganî kesê ke teber de yî bieşkî bê asteng agêrî welatê xo.

7-Ganî heme neheqî, teda, qedexeyê astengîyê qanûnî, fîlî yê ke cinîyan ser o estê, bîrî wedaritiş.

8-Ganî cayê mezêlê Şêx Seîd, Seyîd Rîza, Xalîd Begê Cîbrî, Seîdê Nûrsîyî û heme rayberanê bînan yê mîletê kurdî bîrî eşkerakerdiş.

-Modelê îdareyanê herêmîyan ya nemerkezî (ademî merkezî), beşdarîyî, neteweyî û demokratîk-

Modelê îdareyanê herêmîyan ya beşdarîyî, neteweyî, demokratîk û nemerkezî (ademî merkezî)

eşkeno Kurdistanê Vakurî de bibo model û nimûneyê îdareyanê herêmîyan. Ma programê partîya xo de heqê tayînkardişê qederê mîletê kurdî (federasyon, konfederasyon, xoserîye), azadîya mîletê kurdî, bi hewayeko aştiyane heme hetanê komelkî, awankerdişê komel û yew sîstema demokratîk sey amancê xo yê esasî terîf kerdî. Ma na bawerîye de yê ke, no modelê îdareyanê herêmîyan, eşkeno bibo projeya awankerdişê bingehê nê amancî. Yan zî no proje, bi rayîrê weçînayîşan û bi îradeyê şarî, bi rayîr û metodo aştiyane, demokratîk do zext bido qanûno bingeyîn û qanûnanê bînan ke estî, do zor bido no sîstemo ke hişmendîya yew dewlete, yew mîlet, yew welat, yew ala, yew ziwana, yew dîn, yew mezhebî ser o ameyo awan kerdî. Û bi na hişmendî do bi hewayeko fîlî (defacto) îdareyê herêmî bîrî awankerdiş. Belê, no proje, hetekî ra projeyê bêîttîyatîya sîvîlî yo.

PWK, na bawerî de ya ke îdareyê herêmî yê ke bi hişmendîya neteweyî, demokratîk û bi îradeyê tewr hîra yê cematî de, ganî heme ameyeyê îdareyanê herêmîyan bi hewayeko rasyonel bêrî vilakerdiş û

ganî bi hewayeko adilane û esasê seyyewbînîye ser o bêrî parekerdiş. PWK vana semedê caardişê nê perspektîf û armancan ganî plan û programê derg û dila bîrî amadekerdiş.

PWK, gama ke bi serê xo yan bi rayîrê îttîfaq û hemkarîyan îdareyanê herêmîyan de biba wayîrê selahîyetî; goreyê nê amanc û perspektîfanê ke ma cor de terîf kerdî, do modelê îdarekerdişê îdareyanê herêmîyan awan bikera, bîyara ca. Goreyê rewşe û şertan eke PWK nêşka beşdarê weçînayîşan biba de zî, na perspektîfa sîyasî û no modelo ke ma cêr de pêşkeş kenî, ma do reyna bipawî, bîyarî rojeve, hetkarîya ci bikerî.

-Ganî kar û bar û xizmetê ke semedê perwerde, kultur, xoza (tabîet), awanî, zîraet, asayîş, komresîya mîyanê bajarî hetê îdareyanê herêmîyan ra bêrî îdarekerdiş. Û semedê nê beşanê xizmetî wayîrê soz û qerarî esasen ganî dezgeh û beşê îdareyanê herêmîyan bi xo bî.

-Îdareyê herêmî ganî bixebitî ke waştîşê acilî yê mîletê kurdî bîrî ca û qanûnê bingehînî û qanûnanê bînan yê eleqedaran de bîrî cakerdiş.

-Awankerdişê îdareyanê herêmîyan yê bi beşdarîyî û bi îradeyê hemû hetanê cematî, bi sîstem û hişmendîya nemerkezî, demokratîk, şefaf, zafziwanî, zaflehçeyî, zafkulturî û heme dîn û mezheban rê hurmetkar do bêro amanckerdiş.

-Îdareyanê herêmîyan de torî tirkî do ziwanê kurdî (kurmanckî, kirdkî-zazakî) û her cayo ke kamcîn ziwan ziwanê zafane yê şarê nê cayî bo, do sey ziwano resmî bêro qebûlkerdiş.

-Do hetkarîye bidîyo heme xebat û cigêrayîşanê ke semedê ziwana, kultur û tarîxê kurdan û şaranê bînan de yenê kerdîş. Semedê hetkarîya kitab, rojname û kovarê ke no war de xebate kenî, semedê telewîzyon û radyoyê ke bi ziwananê cîya-cîya yê şaranê nê bajaran weşan kenî, do ca û dezgehê taybetî bîrî awankerdiş. Do festîwal, konferans, şahî û çalakîyanê dînî, kulturî û komelkî rê ardim û hetkarîya zafhetî bîrî kerdene.

-Nameyê dewe, bajar, qeza û cayanê cografîkan yê Kurdistanî ke bi nameyê tirkî ameyê bedilnayîş sey orjînalane înan yê verênan, bi qerarê îdareyanê herêmîyan bi kurdî û bi ziwananê bînan do bêrî îadekerdiş. Nameyê heme ca û waran bi tirkî, kurdî û ziwananê her mîntîqa têdir bêrî xebitnayîş.

-Kurdîstan de heme bajar, qeza, belde, dewe û cayan de dibistanan ra heta lîseyan do mektebê ke perwerdeyî kurdî danî bêrî akerdiş. Her mehla de kreşê ke perwerdeyê kurdî bidî, bêrî akerdiş.

-Îmkanê îdareyanê herêmîyan zî tede do bi weqf, dezgehê meslekî û sîvîlî yê komelkî û karsazan, heme bajar û qezayanê Kurdistanê Vakurî de dibistan ra heta lîse mektebê ke ziwane kurdî de perwerdeyî dani do bêrî akerdiş û heme kreşan de perwerdeyê ziwane kurdî belaş bêro dayîş. Heto bîn ra semedê musnayîşê ziwane kurdî do kursê belaşî bêrî akerdiş û kitabê ke ziwane kurdî musnenê do keyeyan rê bêpere bêrî vilakerdiş.

-Gereka bi qerarê îdareyanê herêmîyan Kurdistan de restorant, hotel û kafeteryayî menuyanê xo bi tirkî û kurdî hadre bikerî. Do cayanê tûrîstîkan de ziwane xerîban zî menuyan de bibî.

-Bi heme dîn, mezheb û bawerîyan de do bi hewayeko adil û esasê seyyewbînîyîye ser o dîyalog bêro ronayîş; bi prensîbê cîyakarîya pozîtîf do heme camî, cexxane, dêr û hawrayan rê ardim bêro kerdîş. Semedê her dîn û bawermendîye do cayê îbadetî bêrî awankerdiş.

-Semedo ke cinî bieşkî rêxistin û dezgehane xo yê taybetan awan bikerî û beşdarîya cûya sîyasî, aborî, kulturî, komelkî bibî do esasê cîyakerdişê pozîtîfî ser o û seyyewbînîya cînsiyetan hetkarî û pişgirîya cinîyan bêro kerdene. Semedo ke cinî îdareyanê herêmîyan de bieşkî kar bikerî do cîyakerdişîya pozîtîf bêro kerdene. Cinî do îdareyanê herêmîyan de wayîrê vatiş û qirarî bî. Vera cîyakerdişê cînsî û şideto ke cinîyan ser o esto tedbîr bêrî girotiş û semedê hetkarîya cinîyan do merkezê pawitişî, piştgirîye, hetkarî û şewirmendîye û kooperatîfê cinîyan bêrî akerdiş.

Semedê musayîşê ziwananê xerîban, kursanê hadrekarîye yê îmtihanê lîse û unîwersîteyan, musnayîşê karê meslekîyan, perwerdeyê xebetnayîşê platformê dîgîtalî do kurs û merkezê perwerdeyî yê belaşî bêrî akerdiş.

-Semedo ke hîna zaf tûrîstî bêrî Kurdistan û sektorê tûrîzmî averşêro do cayî bêrî awankerdiş, rehberê tûrîzmî bêrî wazîfedarkerdiş û seba nê karan hetkarî û asankarîya hîra bêra pêşkeşkerdiş.

Semedo ke îdareyê herêmîyan yê Kurdîstanî bi îdareyanê herêmîyan yê welatanê bînan reyde têkilîya dostane ronî û semedê “bajarê way û birayan” û mabênê nînan de têkilî virazîyo do cayê taybetî bêri awankerdiş.

Newroze û 1ê Gulane do sey roja betlaneyê resmî bêri qebûlkerdiş. Cayê ke tede dînanê cîya-cîyan ra şarê bîni ciwîyenî de rojanê roşananê nê şaran do betlane bo û no bi resmîyet de bêro qebûlkerdiş.

-Qanûnê weçînayîşî yê antî-demokratîkî vernîya hetanê sîyasî genî ke bi nameyê xo beşdarî weçînayîşan bibî. Seba na rastîye ma do torî meclîsanê weçîneyîyan yê bajar û qezayan goreyê taybetmendîyanê her bajar û qeza Meclîsanê Herêmîyan yê Sivîlan awan bikerî. Meclîsê Herêmî yê Sivîlî do bi temsîlkaranê xo yê etnîkî, dînî, mezhebî, komelkî yê derûdoro tewr hîra yê nê bajar û qezayan temsîl bibî.

Meclîsê Herêmî yê Sivîlî do ser qîmetanê seyyewbînîyîye, edalet, azadî, demokrasî û aşti awan bedî. Meclîsê Herêmî yê Sivîlî do viraştîş û caardişê bernameyê semedê xizmetguzariya herêmî, caardişê lazimîya etnîkî, ziwani, kulturî, dînî, mezhebî, cematkî û ekonomîkî wayîrê vatiş, qerar û desthilatî û muşahîd û kontrolkerê nê qeraran bî.

-Îdareyanê herêmîyan de peyme û prensîbê esasî yê xizmetguzariyê nê bî ke heme îmkanê îdareyanê herêmîyan do bi hewayeko berhemdar, ekonomîk, plankerde û goreyê menfeatê şarê nê bajaran bêri seferber û xerc kerdiş.

-Îdareyê herêmî do heme qerar û kerdênê ke zerar danî xoza îptal bikerî. Heme projeyî û sektorê xizmetguzari do goreyê hişmendî û kulturo ke merdimayî, mîraso tarîxî û kulturî û ahengîya xoza paweno bêri awankerdiş.

-Torî sîstemo asinrayîrin do komresîya bi otobusan û yê bînan bi hewayeko hîra bêri xebitnayîş, semedê şarê bajarî îmkanê tewr ercanî yê komresîye bêri temînkerdiş. Semedo ke gedeyî, kêmendami, kesê feqîrî, pîr û şagirtê dibistanan do xizmetê komresîye belaş bo.

-Semedê hemwelatîyan û bi taybetî zî semedê kesanê feqîran do banê erzan û duştê erdlerzî saxlemî yê bêri awankerdiş. Semedo ke bajar newe ra bêro awankerdiş do bernameyê taybetî bêri hadrekerdiş. Hefizaya bajaran ya tarîxî, kulturî, mîmarî, komelkî û dînî do bêra pawitiş.

-Ganî xizmetguzariya perwerde û musnayîşî destê îdareyanê herêmîyan de bî. Ganî heme beş û sewîye de xizmetguzariya perwerdeyî belaş ba. Semedê kesanê kêmendaman zî ganî perwerdeyo belaş bêro organîzekerdiş.

-Do îdareyanê herêmîyan de semedê perwerdeyo demokratîk, rexnegir û îlmî ke rêz heme nasname, ziwani û kulturî geno û seyyewbînîyîya cînsîyetan paweno bêro tatbîqkerdene.

-Ganî xizmetguzariyê sihetî binê destê îdareyanê herêmîyan de bî. Ganî semedê heme hemwelatîyan xizmetê weşîye belaş bo û goreyê lazimî bê astenge bireso hemwelatîyan. Ganî garantîyê asayîşê komelî seba heme hemwelatîyan bibo. Ganî xizmetguzariyê weşîye bi ziwani heme kesî yê dayîke bêro dayene.

-Goreyê şertanê her bajar, qeza û beldeyan do salon û bingehê sporî, pîstê rayîrşîyayîşî û vazdişî, rayê taybetî yê bisikletan bêri awankerdiş û hemwelatî nê cayan ra belaş feyde vênî.

-Kesanê muhtacan rê do belaş keye, ca û warê xizmet û rakewtişî bêri awankerdiş. Kesanê ke bêwayîrî yê rê keyeyanê înan de do xizmeto belaş bêro dayîş.

-Heme rayîr, bîna, peyerayîr, wesitayê komresî, ding û cayê kaykerdişî do goreyê lazimî û îhtîyacîya kêmendaman bêri plankerdiş. Semedê kêmendaman do ca û war û salonê taybetî bêri awankerdiş. Kargirewtîş de semedê kêmemdaman do cîyakarîya pozîtîf bêra kerdene û kûrs û cayê perwerdeyî kêmendaman rê bêri akerdiş.

-Semedê domanan do merkez û dezgehê taybetî bêri awankerdiş. Cade, dorûberê mekteban, ca û warê sporî, park û cayê kaykerdişê gedeyan do yew tewir bêri awankerdiş ke domanî bi asanî bieşkî tira feyde bivênî.

-Semedê ciwanan do merkez û dezgehê taybetî bêri awankerdiş. Ciwanî do qerar girewtîş û îdareyê beledîyan de wayîrê vatiş û qirarî bî. Semedo ke ciwanî bieşkî warê perwerde, weşî, kar û lazimîya ciwîyayîşî de bi asanî û berhemdar feyde tira vênî, do hetkarî û bernameyê taybetî bêri viraştene

-Semedê hemwelatîyanê feqîran do merkezê werî yê belaşî bêrî awankerdiş.

-Goreyê rewşe û ihtîyacîya her bajar û qeza do semedê îş û karî cayê neweyî bêrî awankerdiş û seba nê cayan hetkarî û piştgirîya hemwelatîyan bêra kerdene.

-Heme bajaran de do problemê otoparkan bi hewayeko mende bêrî çarekerdiş.

-Pêrûna xîzmet û projeyê şaredarîyan de do ruşwet û bêusulî sey sûc bêrê qebûlkerdiş û çî rey rayîr nêdiyo ci ke wa nê sûcî bêrê kerdene.

-Derheqê weçînayîşê herêmî yê 31ê adara 2024î de helwestê partîya ma-

Meclîsê Partî yê Partîya Welatparêzanê Kurdistanî (PWK), semedê weçînayîşanê herêmîyan yê 31ê adara 2024î veng da partîyanê sîyasî, dezgehanê sîvîl û meslekîyan û kesanê qebûlbaran û va: ‘‘Bîrên ma bi beşdarîya potansîyelê tewr hîrayî yê komelê Kurdistanî û talebanê acîlan yê milletê kurdî ser o bi perspektîfê modelê nemerkezî, neteweyî, demokratîk yê îdareyanê herêmîyan pîya awan biki, bîrên ma Platformanê Weçînayîşan yê Herêmîyan virazî û namzedanê xo pîya tasbît biki, ma bajaranê xo pîya îdare biki’’. Her çiqas qismêko hîra yê komelî û xeylê dezgehê sîvîlî û kesayetê qebûlbarî bi hewayo pozîtîf ewnîyay na pêşnîyazîya ma ra zî la malesef partîyanê sîyasîyan cewabê pêşnîyazîya ma nêda û Platformê Weçînayîşan yê Herêmîyan nêamey awankerdiş. Helbet no netîce nîno na mana ke sîyaset û pêşnîyazîya partîya ma xelet bî. Bîlakîs, xeletî tîya de bî ke, partîyê sîyasî goreyê hişmendîya pîya karkerdişî hereket nêkerd la ekse ci bi sîyaseto xelet û bi hişmendîya ezezîtîye hereket kerd û netîce de awankerdişê Platformanê Weçînayîşan yê Herêmîyan awan nêbî.

Qanûnê antî-demokratîkî yê Dewleta Tirkîya rayîr nêdanî ke ma nameyê partîya xo ser o beşdarê weçînayîşan bibî.

Badê ke Platformê Herêmî yê Weçînayîşî nêameyî ronîyayîş, na rewşe de PWK, goreyê perspektîfê sîyasî û modelê idareyanê herêmîyan ke ma deklerasyonê xo de pêşkêş kerdo, weçînayîşê herêmî yê 31ê adara 2024î de, ma raya xo bidi namzedanê welatperweran û demokratane ke deklerasyonê xo yê weçînayîşî de ca dayo Kurdîstan de statuyo sîyasî, milî, cografîk û waştîşanê lezgîni yê milletê kurdî. La cayo ke namzedanê ke tede nê xusûsiyetî çin ê ma do raya xo nêdî tu kesî.

Meclîsa Partîye ya Partîya Welatparêzanê Kurdistanî (PWK)